

Sygn. akt XVII AmE 115/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

protokolant: sekretarz sądowy Wioleta Donoch

po rozpoznaniu 20 maja 2019 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 28 grudnia 2016 r. znak: (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję;

II. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. kwotę 820 zł (osiemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 115/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 28 grudnia 2016 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.), w zw. z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w zw. z art. 30 ust 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 23 czerwca 2016 r. na podstawie art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. (...) Sp. z o.o. w dniach 10-11 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w C., ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.
2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył (...) Sp. z o.o. karę pieniężną w kwocie 43.315 zł (słownie: czterdzieści trzy tysiące trzysta piętnaście złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C. zarzucając zaskarżonej decyzji naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne poprzez błędne przyjęcie, że Odwołujący nie wypełnił obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, podczas gdy Odwołujący wykazał, że należycie i niezwłocznie zastosował się do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co nastąpiło w najkrótszym możliwym czasie uwzględniającym konieczność wykonania niezbędnych działań, mających na celu ograniczenie poboru w sposób zapobiegający uszkodzeniu lub zniszczeniu obiektów technologicznych, i w związku z czym uznanie, że Odwołujący podlega karze pieniężnej;
2. na wypadek uznania przez Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („Sąd”), że w niniejszej sprawie zostały zrealizowane znamiona czynu zabronionego, czemu Odwołujący zaprzecza:
 - a. naruszenie art. 56 ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne poprzez wymierzenie kary z naruszeniem dyrektyw odnoszących się do jej wymiaru, skutkujące nałożeniem na Odwołującego niewspółmiernej i nieproporcjonalnej kary;
 - b. naruszenie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne poprzez nieprzyjęcie, że stopień szkodliwości czynu jest znikomy, uwzględnienie czego skutkowałoby możliwością odstąpienia od wymierzenia kary;
3. naruszenie art. 105 § 1 KPA, poprzez nieumorzenie postępowania administracyjnego pomimo wystąpienia podstaw umorzenia;
4. naruszenie art. 9 i 10 KPA w zw. z art. 7 i 77 § 1 KPA poprzez ich niezastosowanie polegające na nieprzeprowadzeniu, pomimo wyraźnego wniosku Odwołującego, określonych czynności dowodowych, skutkujące niewyjaśnieniem przez Prezesa URE w sposób należyty i wyczerpujący okoliczności faktycznych i prawnych, które mogły mieć wpływ na rozstrzygnięcie postępowania administracyjnego, a w konsekwencji zniweczeniem prawa Odwołującego do jego rzeczywistego uczestnictwa w postępowaniu i możliwości obrony swoich praw.

W związku z powyższym odwołujący wniósł o:

1. uchylenie przez Prezesa URE na podstawie art. 479⁴⁸ § 2 KPC w całości Decyzji i orzeczenie na podstawie art. 105 § 1 KPA, o umorzeniu postępowania prowadzonego przez Prezesa URE w sprawie wymierzenia Odwołującemu kary pieniężnej;

W przypadku nieuwzględnienia wniosku wskazanego w punkcie 1 powyżej i przekazania niniejszego odwołania do rozpoznania Sądu wniósł o:

2. uchylenie przez Sąd Decyzji Prezesa URE w całości;
3. zasądzenie od Prezesa URE na rzecz Odwołującego kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ponadto odwołujący wniósł o:

4. dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodów z wymienionych w niniejszym odwołaniu dokumentów znajdujących się w aktach sprawy administracyjnej na okoliczności szczegółowo wskazane w niniejszym odwołaniu;
5. w razie nieuchylenia przez Sąd Decyzji z uwagi na wskazane wyżej naruszenia przepisów KPA regulujących sposób prowadzenia postępowania, dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu ze świadków Pana T. S. i Pana T. W. na okoliczność wielkości mocy bezpiecznej ustalonej w wysokości 2000 kW dla każdego z dwóch punktów poboru Przedsiębiorstwa (łącznie 4000 kW).

W odpowiedzi na powyższe pismo powoda z wnioskiem dowodowym, pozwany wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydał w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A., do której sieci jest przyłączony (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C. (Odbiorca), pismem z dnia 10 maja 2016 r. przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w „Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej” obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w C. przy ul. (...). **/k. 4-5 akt adm./**

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. **/k. 1-2, k. 4-5 akt adm./**

Przychody (przychody netto ze sprzedaży i pozostałe przychody operacyjne) Odbiorcy osiągnięty w roku podatkowym 2015, wyniosły (...) zł. **/k. 75-80v akt adm./**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód nie kwestionował w odwołaniu faktu naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie jest zasadne.

Stosownie do treści art. 56 ust. 3a ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Wskazany wyżej przepis daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej wyłącznie w przypadku nie stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie wymienionych enumeratywnie przepisów tj.: art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne.

Bezspornym w sprawie jest, że (...) S.A. stwierdziły wystąpienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne i wprowadziły, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Wbrew stanowisku pozwanego, stwierdzić należy, iż uprawnienia określone w art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne i art. 11d ust 3 tej ustawy nie są tym samym uprawnieniem.

Przepis art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Z kolei art. 11d ust 3 ww. ustawy stanowi, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Treść powyższych przepisów nie pozostawia wątpliwości, że w odniesieniu do ich podstaw prawnych różny pozostaje zakres podmiotowy uprawnionych oraz zakres przedmiotowy uprawnienia.

Przepis art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne uprawnia wyłącznie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego do wprowadzenia ograniczenia wyłącznie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Natomiast przepis art. 11d ust 3 tej ustawy daje wszystkim operatorom systemu elektroenergetycznego (a więc również operatorom systemu dystrybucyjnego) uprawnienie do wprowadzania ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, a więc nie w zakresie dostarczania i poboru.

W świetle powyższego należało uznać, że naruszenie ograniczenia wprowadzonego art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne nie jest równoznaczne z naruszeniem ograniczenia wprowadzonego na podstawie art. 11d ust 3 tej ustawy.

W ocenie Sądu brak jest zatem podstaw do nałożenia kary na podstawie art. 56 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne za naruszenia ograniczenia wprowadzone na innej podstawie niż wymienione w niniejszym przepisie.

Sąd podziela stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 października 2008 r., III SK 3/08, że skoro kara pieniężna stanowi sankcję, dolegliwość, i to znaczną, dla przedsiębiorcy, to odnoszą się do niej pewne najbardziej podstawowe zasady stosowania sankcji. Nie jest w związku z tym dopuszczalne stosowanie wykładni rozszerzającej w zakresie definiowania czynu, za który przewidziana jest sankcja w postaci kary pieniężnej.

Uwzględnienie powyższego zarzutu skutkuje równocześnie tym, że pozostałe zarzuty podniesione przez powoda w odwołaniu stały się bezprzedmiotowe.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art.479⁵³ § 2 k.p.c. decyzję należało uchylić jako wydanej bez podstawy prawnej.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, zasądzając na rzecz powoda koszty postępowania w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych na podstawie art. 98 k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński